

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ В ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

Туризм – явище всесвітнього масштабу. Кожен регіон будь-якої країни має свої природні, історико-культурні особливості, що обумовлюють розвиток певних видів туризму.

Туристична галузь є важливим чинником стабільного й динамічного збільшення надходжень до бюджету, істотного позитивного впливу на стан справ у багатьох галузях економіки (транспорт, торгівля, зв'язок, будівництво, сільське господарство тощо). Туризм сприяє підвищенню зайнятості населення, розвитку ринкових відносин, міжнародному співробітництву, залученню громадян до пізнання багатой природної та історико-культурної спадщини краю, збереженню екологічної рівноваги [1].

В багатьох країнах та регіонах туризм, як форма рекреації, є основним джерелом прибутків тоді, коли відсутні або вичерпані природні та соціально-економічні передумови для розвитку промисловості чи сільського господарства.

За цих умов усе більш перспективним стає розвиток туризму на Буковині.

Чернівецька обл. володіє багатьма структурними компонентами рекреаційних ресурсів. Вона є регіоном багатопрофільного літнього і зимового, гірсько-спортивного, масового пізнавально-оздоровчого відпочинку. Край має сприятливі кліматичні умови, а також високий природно-рекреаційний потенціал, який багато в чому визначає соціально-економічний профіль краю та привабливість його як для українських туристів, так і для іноземців.

Чернівецька обл. – одна з небагатьох в Україні, яка має багату архітектурно-містобудівну спадщину, різноманітну в етнічному, історичному, стилістичному, типологічному аспектах. Тут поєднуються живописні гірські ландшафти та мальовничі ліси передгір'я, численні річки й джерела лікувальних мінеральних вод, заворожує краса лісів і гірських лук, багатих на мисливську фауну, гриби та ягоди. Не можуть не причарувати зразки архі-

тектури, традиційного народного будівництва й ужиткового мистецтва – живі носії своєрідності буковинського фольклору. Про це яскраво свідчить і присутність на теренах області 314 об'єктів різних категорій природно-заповідного фонду, які займають понад 600 тис. га, або більше 7 % території Чернівецької обл. За цим показником край входить до чільної п'ятірки найзаповітніших областей України. В області нараховується 112 об'єктів архітектури й містобудування, які внесені до переліку загальнонаціональної спадщини, та понад 800 об'єктів місцевого значення [2].

Постановка проблеми. Окреслюється проблема пошуку шляхів ефективного використання туристично-рекреаційної діяльності та вдосконалення галузевої структури регіонального господарства, розвиток якої може сприятливо вплинути на соціально-економічний розвиток Чернівецької обл., а також сприяти встановленню нового позитивного іміджу України на світовому ринку послуг.

Водночас подальший розвиток туристичної галузі гальмується через [3]:

- недосконалість законодавчої та нормативно-правової бази в галузі туризму;
- недостатність методичної, організаційної, інформаційної та матеріальної підтримки суб'єктів туристичної діяльності з боку держави;
- недостатність забезпеченості автомобільних доріг туристичною, сервісною та інформаційною структурою (відсутність рекламних щитів та єдиної системи маркування автошляхів щодо закладів туризму);
- недостатність якості та асортименту туристичних послуг;
- неналежний стан туристичних маршрутів (відсутність обладнаних місць перепочинку, гірських притулків, відсутність єдиної системи знакування);
- недосконалість бази даних щодо туристично-рекреаційних об'єктів;

– недостатність туристичних карт, рекламної продукції, інформації про область.

Виклад основного матеріалу. Згідно з Концепцією соціально-економічного розвитку Чернівецької області на 2004–2011 рр., туристична галузь краю, поряд з поглибленою переробкою сільськогосподарської продукції та лісо сировини, визначена одним з пріоритетів у розвитку економіки області. Окрім того, з огляду на вищезазначене, а також на існуючий рекреаційний потенціал регіону. Чернівецький міський голова видав розпорядження від 13.12.2010 р. № 290-р «Про створення робочої групи з розробки Програми розвитку туризму в місті Чернівцях на 2011–2012 роки», що сприятиме перетворенню туристичної галузі краю в одну з основних бюджетонаповнюючих складових народногосподарського комплексу області і держави. Туризм, як вид економічної діяльності, посідає особливе місце в економіці Чернівецької обл. Маючи вигідне геополітичне розташування, область володіє значним рекреаційним потенціалом: сприятливими кліматичними умовами, культурною спадщиною, туристичною індустрією, яка розвивається [4].

Щорічний аналіз реалізації обсягу туристичних послуг в Чернівцях, що проводиться протягом останніх шести років (2004–2009 рр.) та встановлення багатьох факторів, що впливають на реалізацію туристичних послуг дає можливість нам спрогнозувати збільшення попиту на туристичні послуги на майбутній період (2 роки) орієнтовно на 20 %.

1. Позитивне зростання іміджу міста Чернівці, як сучасного міжнародного туристичного центру Буковинського регіону та центру ділової активності.

2. Підвищення інвестиційної привабливості міста, яка позитивно позначиться на всіх мешканцях, оскільки будуть створені нові підприємницькі структури, з'являться нові робочі місця, підвищиться добробут громадян.

3. Збільшення кількості відвідувачів міста завдяки підвищенню рівня обізнаності про туристичні можливості Чернівців шляхом створення якісного туристичного продукту.

4. Динамічний розвиток готельного господарства в місті, задоволеність потреб споживачів готельних послуг, його конкурентоспроможність на ринку послуг.

Отже, сьогодні розвиток туризму Чернівецької обл. знаходиться на етапі, коли необхідно активізувати дослідження традиційних і нових сегментів ринку, попиту споживачів, інформаційних технологій та управлінських методик. Ефективне функціонування цієї сфери потребує точних статистичних даних, глибоких досліджень, якісного менеджменту на основі принципів стійкого розвитку. Зростання показників розвитку туризму значною мірою залежить від стану безпеки та захисту туристів (туристам необхідно надавати точні дані щодо стану безпеки в туристичних регіонах). Також потрібно здійснювати подальше спрощення адміністративних та податкових обмежень у сфері туризму. За такого підходу розвиток туризму стимулюватиме розвиток багатьох галузей, безпосередньо з ним пов'язаних. Саме тому, на нашу думку, туризм повинен поступово зайняти вагоме місце в економічній структурі Буковини.

Список використаних джерел

1. Гончар Н. У регіонального туризму є майбутнє / Н. Гончар, Л. Зеленська, О. Афанасьєв // Красзнавтво. Географія. Туризм. – 2008. – № 12. – С. 13–15.
2. Туризм, відпочинок та санаторно-курортне лікування в області / Статистичний збірник / Державний комітет статистики України. – Чернівці, 2009. – С. 8–15.
3. Явкін В. Г. Проблеми географії та менеджменту туризму / В. Г. Явкін, В. П. Руденко, О. Д. Король. – Чернівці : Рута, 2006. – 260 с.
4. Програма розвитку туризму в місті Чернівцях на 2011–2012 роки : за станом на 14 квітня 2011 р. / ЧОДА. – Чернівці, 2011. – 17 с.